

gjort noget slemt, vilde de egentlig hellere dømmes af retslærde Dommere end af Nævninger. Ja, det ved jeg nu ikke. Naar man havde Valget stillet saaledes, enten at dømmes af retskyndige Folk eller af ikke-retskyndige Folk, saa ved jeg ikke, hvad man vilde vælge; det kan være en Skønssag. Men det er ikke Valget her. Valget staar jo paa, om man vil dømmes alene af retskyndige Dommere eller af retskyndige Dommere i Forbindelse med Nævninger. Hvad der nu kan være heldigst der, afhænger naturligvis for en stor Del af, hvorledes Nævningeinstitutionen er ordnet. I den Henseende vil jeg blot gøre opmærksom paa, at den, der læser det Forslag, som nu ligger paa Tingets Bord, vil kunne sige sig selv, at hvis han havde den Ulykke at blive anklaget, maatte han altid foretrække, at der var Nævninger med, thi saaledes som det er ordnet i Udkastet, ere Nævningerne i alt væsentligt slet ikke andet end en Garanti til for den anklagede. Naar man vil udtrykke det en lille Smule mere rent ud af Vejen, vil det egentlig sige, at naar man har Nævninger, er der en Chance mere for at blive frifunden og aldeles ingen Chance mere for at blive dømt. Ærede Medlemmer maa nemlig lægge Mærke til, at saaledes som Forholdet er ordnet her, gaar det til paa den Maade, at fordi Nævningerne erklære en Person for skyldig i den Forseelse, han er sigtet for, altsaa erklære, at han har begaaet det Faktum, der er Tale om, er det derfor slet ikke sikkert, at han bliver dømt, idet de retslærde Dommere kunne kassere Dommen af juridiske Grunde. Hvis derimod en Mand bliver frifunden af Nævningerne, kunne de retslærde Dommere ikke dømme ham. Man kan foranstalte en ny Proces, men naar Nævningerne da atter have frifundet ham, er der ikke mere at gøre ved det. Praktisk taget vil det altsaa sige, at Nævningeinstitutionen, naar den er saaledes som her i Forslaget, indeholder i alt væsentligt kun en Garanti mere for at faa en gunstig Dom. Jeg tror derfor, at de, der sige, at de foretrække at dømmes af retslærde Dommere alene fremfor af retslærde Dommere i Forbindelse med Nævninger, maa ikke have læst dette Udkast, thi saa vilde de absolut være af en anden Mening.

Maa jeg i Forbindelse dermed nævne, at det forekommer mig rigtignok mærkeligt, at man her i Udkastet indskrænker de retslærde Dommeres Antal, naar de sidde sammen med Nævninger, til 3, medens Landsretten derimod i civile og alle

andre Sager skal beklædes af mindst 5 Dommere. Altsaa, naar Sagen drejer sig om 301 Kr., kan jeg ikke have mindre end 5 Dommere; naar Sagen derimod drejer sig om en Mands hele Velfærd, Frihed og Liv o.s.v., ere 3 juridiske Dommerenok. Hvis Op-gaven i kriminelle Sager var mindre eller lettere for de juridiske Dommere, var det en anden Sag, men det er den jo langt fra; de skulle baade bedømme Jus, altsaa Retten, og Kendsgerninger, saaledes som det er ordnet i Udkastet, akkurat ligesom i andre Sager. I det Udkast, Proceskommissionen leverede fra sig, var Forholdet et andet; der var Forholdet det, at der altid skulde være 3 Dommere. Dette har man altsaa nu forandret saaledes, at der skal være mindst 5 Dommere i Landsretssager uden Nævninger, men kun 3 Dommere, naar der er Nævninger med. Jeg finder, at det er en Urimelighed, men det koster jo kun et Pennestrøg at forandre det. Ligeledes har man forandret Proceskommissionens Bestemmelse om, at 7 Dommere i Højesteret skulle være tilstrækkeligt, til det, som gælder nu, nemlig at der skal være 9. Det er noget, som i sig selv er ret urimeligt, thi det, at der i en Lov staar, at der skal være mindst 7 Dommere, forhindrer ikke Retten i i paakommende Tilfælde, naar den har Lyst dertil, eller naar den anser Sagen for vigtig, at tage 9, 10 eller 13 Dommere, som den har Lyst til. Men der er noget højst besynderligt i, at man ikke skulde kunne formindske Antallet af Dommere saaledes, at det blev ligt med det Antal, der skal være i næsten alle andre Staters Højesteret. At der skal være 9, er noget ganske ukendt. Saa vidt jeg ved — der kan være kommet nogle ny Love senere, men det er mig ikke bekendt — nøjes man overalt med „mindst 7“. Og det er noget, der har ikke lidt praktisk Betydning, thi det vil i høj Grad lette Rettens Arbejde. Jeg forudsætter, at naar man optager denne Bestemmelse om 9 Dommere, saa vil det sige mindst 10, thi ved mundtlig Procedure kan der ikke afsiges Dom, uden at alle Dommere skulde være til Stede og afgive deres Votum. Nu kan det let hænde, at en af Dommerne i Højesteret, der som Regel ere i en fremrykket Alder, kan blive syg, kan dø eller paa anden Maade blive forhindret i at deltage, og saa maa man begynde hele Proceduren forfra. Deraf følger, at man i Højesteret nødig nøjes med 9 Dommere, og at man ikke gaar til større Sager, uden at der er 10. Der er en anden Grund, som jeg har lagt Mærke til, og hvorfor jeg egentlig tror, at Landstingets